

Bližnja obzorja

Renato Quaglia

Čütnja – Slutnje

Kaj veš o tem?

Kaj veš
o stenah, vsepovsod se dvigajo
o strehah, Divja Jaga jih podira
o vetrovih, slabo seme znašajo
o mestu, ki svoje otroke požira
o zori jutranji
ki preži od zahoda, z Oblazove poti
o luni, ki se svojemu soncu odpoveduje
...?

Veš kaj o tem?

Kako bi nas zbrala še plat zvonà
če noge za prividi begajo
če po gnoju roke brodijo
če je duša postala na prodaj blago
če se v vodnjaku duh utaplja
če modrec zapahne okna in vrata
in na gorici blebeta prazna glava.

Kaj sploh veš o tem?

Samo trda noč
vse vidi, vse ve
in kliče in vabi
sredi puščave.

Nocoj

Tiho so nocoj vetrovi
v spanec moč narave tone
še reka Bila se ob počivalo prisloni
Od zgoraj zvezde sijajo
od spodaj pa nikjer luči
pijanci le zidove merijo
strahovi izza senc tod sopejo
Z grebena Rade droben svit
ukresne se, se ob Brdo obregne
ob trdo skalo muževno
ki v krilu ziblje prednike
In zvezde se priklonijo
spet okna se odpirajo
še koga morda je prešinilo
kako deroči Dol spodnaša tla

Skale

Krilo spet krili
stopinje prek rose
verna znamenja
nad polegla rože
prši iz samote.
Skale spet skale
z mokroto napojene
blage
žive
se v vetru oglašajo, pravijo:
na veke že je moje brstičje
vraščeno vate.

Iz rodu zaklinjavcev

Katero neznansko brezno,
katera nedosežna gora
sta te izlegla, Kuzlec zaklinjavec,
te med nas napotila?

V prehudi čas prihajaš k nam,
da se nam izkažeš:
prav za zli čas morda izbran.

Te čakajo vrči
z blagoslovljeno vodo izpod neba
ali s kokakolo?

In kaj se z mostom dogaja,
so kamni še sklenjeni v lok?
Povodnji mostove spodnašajo,
kamni prhnijo.

Kaj se v izbi dogaja?
Slan pepel naletava.
Ogenj se od tega duši.

Veter besni,
reži se Zmeda
in prek cest razporeja
potenje,
dušenje.

Kako še kdaj prideš do sape,
Kuzlec stari, iz rodu jasnovidec,
kaj ti bo divja beseda,
otroški cvet tam spodaj,
v mestu, ki ga do dna poznaš,
ki tebe še videti noče?

Blagoslovljen bodi, Kuzlec stari,
led topiš, skalo drobiš.

Vse je še v led vkovano,
vse še sredi trde,
črne Noči,
ko te nihče ne vidi,
nihče ne posluša,
tvoj dih pa kljub temu
žarni Dan obuja.

Lunj

Do zadnjega grlja
je stari čok dogorel
lunin okrešelj se sklanja v zatrep
prek grebenov vodi tvoja zračna pot

Lunj moj silni, mili moj lunj,
kam si se izgubil, bratec božji,
komu svišči tvoja svilena perut,
komu se sveto pero zdaj oglašā?

Kaj smo zlega počeli, za tako pokoro,
da moramo brez lastnega obraza od doma,
da se nam pesem v kamen, v prod sprevračā,
da nam voda v ponorih izginja, voda ta Jurudina.

Ne šepeta več pravljic naša Bila,
povir se nič več ne oglašā,
predicam v strahu prsti drevenijo,
iz rok jim uhaja igla,
ne spoznajo se več na nit in platno.

Koga še kličeš, Lunj moj nebeški,
komu tvoj glas kaj pomeni?
Žive sanje so se prek mize razlile,
zla sapa je ples in veselje zatrla.

Z lesu se pred tesnobo ubrani,
zatisni si še ušesa
same laži prinaša hudi veter.

Pridi že, pridi,
napoji spet vse svoje rože,
naj od rose zasije tvoja perut,
naj prek prodov potok zapoje.

Čemu in pred kom bi se skrival,
lunj jasnovidni,
kdaj boš še komu zapahe odpiral?

Že dre prek Prodov, penì se in vre
neznanska povodenj.

Pod skalo

Pod skalo se Kres razgoreva
Mora, zla žena, zapušča grebene, ograde
spet me čez pleča obrašča perje
spet se sanjam predaja ptica

Predrami se še voda, ta Jurudina
spomine preliva prek skalnih pragov
v sto curkih pretaka radost in smeh
spet plešeta v gošči volk in lisica
daleč je lakota, daleč je žeja

Moje drevo je polno veselja
listje zastira vsa brezna
Botra
botra, botrica
vseh bremen si nas réšila
v lipi so se krila zganila
spet mi dušo v zrak odnaša

Tina

Prelepa pot, ta pot na Laz,
še zdaj od vseh najlepša je,
ker je do tebe vodila,
ki si edina moja ljubica.

Ah, da te muhe ne popikajo,
pokrijem naj te s stekelcem,
in da te sonce ne ožge,
ti posadim to lepo bukovje,
in da pod luno ne zveniš,
umijem ti obraz, telo
še z vodo to Jurudino.

Imel sem lepo rožico,
zdaj je odšla še ona proč
in kam naj grem, da zjočem se?

K izviru bom Jurude šel, tja za Kanin,
tam videl me ne bo nihče,
tam slišal me ne bo nihče,
le voda ta Jurudina.

Ples

Čez pòd tesani se zapeljeva in pleševa.
Ob strunah, med zgibi in krogi
se dan, se tema pretikata,
nevestica moja.

Z odra si godci pomignejo, mežikajo:
se bova kdaj, se vendar kdaj ujameva?
Na to visoko struno ubirajo,
ko bova narazen stopila
in bova vsak na svoje šla.
Za nizko struno poprijemajo,
ko se spet zbližava in najdeva.
Dekletce moje, deklica.

Ples naju žene, naju priganja,
naj se mu predava.
Zdaj naju veže, zdaj spet razveže,
deklica ti, ti moja nevestica.

Črni angelček

Pokvečeni revček, ti angelček črni,
čez dan mi na pragu stojiš, mi dušo varješ,
čez noč mi sanje v kite spletaš,
ob jutranjem svitu me pestuješ,
ob zarji večerni zaziblješ,
zastreš mi oči pred prežarko lučjo,
ki bolj ko trda tema vse sproti spridi.

Gol si, angelček črni,
čez in čez črn kot moje srce,
kot moja duša gol
in svež in nov,
droben, kot da si mi od meseca,
mogočen, kot da si moja beseda.

Angelček črni,
ti jablana bujna, jésen moj mili,
na povodcih imaš mojega konja,
ki bi Kanin hotel v iglo vdeti,
ga zvleči skoz uho mojega jaza.
Čez hrib in dol seješ seme in sled,
z nog mi spone razklepaš.

Sredi neznanske, nedoumljive noči
me angelček črni
podžiga, mi sveti na pot.
Tu, na razpotju Krížaci
vetrove med sabo kroti in umirja.

*Iz rezijanščine
v knjižni jezik, "po buško", prestavil Marko Kravos*